

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto . . . . . gld. 6.—
za polu leta . . . . . 3.—
za četrte leta 1.50

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tiskar v Trstu po 6 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente št. 12. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Članstvo v „Edinosti“ se računa po 7 nov. vsakega vplačila za naslove z debelimi črkami in plačilo prostora, kolikor bi ga obseglo nazadnih vrstic. Članstvo se plačuje mesečno, osemrtine itd. Članstvo se računa po pogodbi. Če članstvo ne plačuje, se in inserate preulici Torrente 12. so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edinosti je moč.

Vabilo na naročbo.

Naš list „Edinost“ začne svoj trinajsti tečaj. Da je glasilo pol. društva neobhodno potrebno, dokazuje nam lepo število stanovitnih in zvestih naročnikov, priča nam posebno zdaj veliko zanimanje od vseh strani naše domovine in od raznovrstnih stanov odmevajo ugodni in laskavi glasovi. Javili so se nam vrhu desedanjih sotrudnikov še novi, a na političnem in književnem polju slovenskem uže dobro znani pisatelji in rodoljubi, ki nam trdno obetajo krepko nas podpirati v našem pretežkem položaji s temeljitimi članki, s stvarnimi, svestnimi dopisi in vestmi iz vseh mest in večjih krajev mile naše očetnjave, s poučnimi in zabavnimi podlistki itd. Prinašali bomo natančna izvestja o šolstvu in kmetijstvu na Primorskem, tržna poročila in v obče vse, kar bi lahko zanimalo večino naših čitateljev. Prepričani smo zato, da bodo naši zvesti prijatelji uplivali na svoje znanee, da se naš list še bolj razširi mej slov. občinstvom, kajti potem se tudi mi lahko višje vzpnemo, da s časom povečamo obliko „Edinosti“, ki bi z nekoliko večjo poštvalnostjo slovenskega razumništva mogla izhajati po trikrat na teden, buditi in učiti naše ljudstvo.

Ker prihajajo vprašanja in prošnje, javljamo č. slovenskemu občinstvu, da se odslej ne bode nikomur več pošiljalo naših novin po znižaneji ceni in to iz raznih uzrokov.

Da bi ne bili prisiljeni komu pošiljanje lista ustaviti, blagoizvole naj vsi cenjeni naročniki nam kmalu poslali (najprimernejše s pošto nakaznico) naročnino, ker hočemo odslej uvesti strog red, kakor ga imajo vsi ostali bodisi slov. ali tuji časniki, da se vsakemu ustavi list z dnem, kadar mu izteče naročnina. Nujno prosimo, podvizajte se č. gg. naročniki! Onih naročnikov, ki so še kaj na dolgu, prosimo, naj takoj poravnajo svoj dolg; ob enem pa moramo ponoviti še uljudno prošnjo, naj se pošilja vsa naročnina, ves denar in vsi spisi, tikajoči se uredništva in upravištva „Edinosti“ samo našemu uredniku in upravniku gospodu Lovru Žvabvu (v tiskarno Dolenc via Torrente 12), ki edini prejema vse pošiljatve.

Cena je razvidna na glavi lista.

Uredništvo in upravištvo.

PODLISTEK.

Silvij Pellico.

Silvij Pellico, katerega Slovenci uže dovolj poznamo po nekaterih spisih, rodil se je v mestici Saluzzo dne 24. junija 1789. V burnej njegovej mladosti krepila ga je posebno mati, katero je neizrečno ljubil. O tem nam svedočijo vsi njegovi spisi. Rad je prebiral še prav mlad Osiana ter počel sam peti. Njegove mladostne poezije so polne otožnostij ter ganejo vsako srce. V 16. letu je šel v Lijon na Francosko k svojemu strijcu, kjer se je marljivo učil. Tu sëm mu je došel glas o preporodu Italije, o nekdanjej njeneji slavi, katero je bil skora pozabil. Ta glas je bila ona veličastna pesen Foscola „i sepolcri“, ki je pretresla Pellica v dnu srca, da je očutil na novo potrebo domačega podnebnja in materinega jezika. Ves navdušen je hitel v Milan, ki je bil v oni dobi italijanske Atene. Tu se sprijateljil z Montijem in Foscolom ter dojde tako v dotiko z najimenitnejšimi možmi tedanje Italije. Upliv teh mož na Silvija je bil velikanski: z vso dušo je srkal njih znanje in njihove nazore. V

Ganimo se!

Naš časnik se bori v Trstu uže trinajsto leto za obstanek in pravico našega naroda. Izhajati je začel 8. jan. 1876.; iz početka je hodil v manjšej obliki samo po dvakrat na mesec mej ljudi, a velika potreba se je kmalu čutila in polumesečnik se je prelevil 1880. l. v tednik in nekoliko let pozneje začel je pa dvakrat v tednu dramit zaspance, kimavcem buditi zavest in naukuševati probujene. Koliko težav je moral pretrpeti prvi „Edinosti“ urednik, pokojni Dolinar? V kakšnih zagredah in tesnih zagatah se je prečesto nahajal drugi voditelj lista, rajni nepozabni Dolenc, vemo najbolje mi, ki smo z njim občevali in občudovali njegovo potrpežljivost, vztrajnost in železno voljo. Nečemo tu naštevati, koliko in kakšnih sovražnikov imamo na tržaskih tleh; znano je predbro vsakemu, kdor pozna le površno razmere. Naš položaj je silno težaven. Ozbiljni so časi; boj, neprestani boj nam je biti s strastnim nasprotnikom, ki nam hoče utajiti zemljo, na kateri stojimo in ki je od vekov naša. Borili se bomo, ako nas hočete uspešno podpirati, dragi nam bratje Slovenci! Ne obetamo zlatih gradov in tudi vseh obilnih in mnogovrstnih zahtev, ki se stave v nas, ne bomo mogli izvršiti vsem in vsakemu posamičnemu povseči, a sveto obetamo, da bomo hodili vedno in vselej po poti, ki nam jo kaže pravo poštno slovensko srce in zdrav razum, po poti, katero so nam zgradili najboljši, najplemenitejši in naje nesebičnejši naši domoljubi. Krepke steber, ob kateri se nam je naslanjati v hudih stiskah, bode naše glasilo „Edinost“, okolo katerega naj se zbirajo vsi naobraženi naši rojaki, katero naj krepko podpira vsak zavedni narodnjak po svojih silah, prvi s peresom, drugi in ače, da postane list vsestranski zanimljiv. Bratski si podajmo roke in bojujmo se skupno proti skupnemu sovragu, stojmo vsi za ednega in eden za vse, kajti čim krepkejši bomo mi, tim krepkeja in silneja bode naša skupna velika domovina Avstrija! Prema, ravna steza nas vede do jasnega cilja: do boljše bodočnosti našega ubozelega naroda. Kdor je z nami, komur je mari blaginja siromašnega ljudstva slovenskega, — hodi z nami in za nami!

Svetli žarki se prikazujejo tu in tam na slov. obzoru: narod na Koroškem se probuja in to nam polni srce s trdno nadejo, da nismo še popolno propali. Istrani

Milanu je bil učitelj v nekem vojaškem sirotišči, kasneje odgojitelj v raznih plemenitaskih hišah. Pisal je mnogo v listu „Il Conciliatore“ ter razvijal v njem svoje nazore o napredku svoje domovine. Zaradi nekaterih spisov ga je obsodila vlada na 10 let težke ječe. Vrnovši se domov samotaril je ter živel le sebi in svojim, udan v božjo voljo. Bil je zelo pobožen ter stanovitno prenašal svoje boli do smrti (31. januarja 1854).

Silvija Pellica prištevamo najboljim italijanskim pisateljem. Piše prav gladko, nežno in občutljivo; iz njegovih spisov vejd sladki občutki lepih krepostij. Njegove tragedije niso visoko zasnovane, tudi ne popolno dovršene, ali čitajo se gladko in zadovoljno, ker odseva v njih blaga duša njegova. „Francesca da Rimini“ je najkrasnejša. Njegove pesni, polne krasnih slik, kaže nam njegovo popolno udanost v lastne nezgode. Druga dela v nevezaneji besedi nemajo posebne važnosti, iznimši dvoje: „Le mie prigioni“ (Moje ječe) in „Dei doveri degli uomini“ (o človeških dolžnostih). V prvem očutno opisuje svoje življenje in svoja razmišljanja v zaporu; v drugem pa nam riše prave krščanske nazore ob odgoji, mišljenji, in delovanji v javnem življenji in baš to knjižico poklanjam Slovcem s trdnim prepričanjem,

so v poslednjih letih neopisno napredovali; to nas teši, da še tli iskra v žrjavici, da ljudstvo naše je še čvrsto in čilo, jedro še zdravo in kar je gnilega in bolnega, treba je izrezati iz zdravega telesa. Da se baš ob najskrajnejših mejah Slovenstva širi narodna zavest, to je znamenje napredka in najboljšje upanje jemljemo seboj v mlado leto, da nam bode mnogo milejše, nego li so bila prošla sobesno za nas tržaske Slovence. Črni oblaki se sicer zbirajo in prevažajo nam nad glavami; a ti oblaki nas ne plašijo in strašijo; ugoden veter pripihlja in odnese te vodene megle, — in zrlj ter občudovali bomo spet sinje vedro nebo. A delati je neobhodno potreba, ker naš protivnik ne spi in dobro si zapomnimo, da pečeni golobje ne lete nikomur v usta brez truda in muke. Oklenimo se trdno osobito onih družtev, katerim je v prvej vrsti naloga, potezati se za naša prava. Ozbiljno podpirajmo trž. Slovenci politično društvo „Edinost“, ki je žal doslej le hiralo in nekam životarilo brez prave izdatne zaslombe od ene strani, od koder bi je bilo najbolj pričakovati. Najsvetejša dolžnost vsacega trž. narodnjaka je dokazati, da ga ni deveta briga, kako napreduje društvo, kaj se je doseglo doslej, kaj namerava nadalje ukrenoti, česa hoče zahtevati. V to ime kličemo svojim somišljenikom: srečno mlado leto! in

Ganimo se!

Iz deželnih zborov.

Goriški deželni zbor.

(VIII. seja dne 21. decembra 1887.)

Predsednik oznani, da je podal poslanec Iva nčič naslednji predlog:

Naročuje se deželnemu odboru, da natančno pregleda deželni postavi o cestah od 29. aprila 1864. in 24. novembra 1868. in da predloži v prihodnji sesiji, kako naj se na podlagi dosedanjih skušenj popravita in dopolnita, da bode ta zadostovali sedanjim razmeram in potrebam.

Motivanji pride na dnevni red jedne prihodnjih sej.

Po prestopu na dnevni red poroča poslanec dr. Rojic v imenu finančnega odseka o računih za l. 1886. in proračunih za l. 1888. študentskega zaloga in zaloga Werdenberskih študentskih, ki se odobro brez razprave.

da le prava odgoja na verskej podlagi more roditi krepkosti in značajne moze, katerih toliko potrebujemo v sedanjih „težkih časih“. Naj ta prevod nekoliko pomore, da „sveto služimo sveti domovini!“
Prelagatelj Jos. K.—e.

O človeških dolžnostih.

Nagovor mladeniču.

Italijanski napisal Silvij Pellico.

Ta nagovor je namenjen samo enemu; vender ga objavljam v nadeji, da bi mogel sploh koristiti mladini.

Ni to nikakeršna učenjaška razprava; tudi niso razkritja učenjaškega raziskavanja o dolžnostih. Zdi se mi, da dolžnosti, biti poštnemu in vernemu, ni treba podkrepljati z učenimi dokazi. Kdor ne najde teh dokazov v svojej svesti, ne najde jih ni v knjigi. Naštevam le prav preprosto, katere dolžnosti ima človek v življenji; opominam vas, da jih stanovitno izpolnujete.

Pisati hočem prav preprosto, kajti predmet sam zahteva po mojem mnenji preproste pisave.

Mladina domovine moje! tebi darujem to knjižico želeč, da ti vzbuja nagon kreposti in te vodi do sreče.

O peticiji učiteljskih družtev za Goriški, Tolminski in Sežanski okraj za zboljšanje gmotnega stanja ljudskih učiteljev (poročevalec pravnega odseka dr. Nik. Tonklič) prestopi zbor na dnevni red.

Peticija katol. polit. Čitalnice v Čepovanu, da bi se cesta od Čepovanske vasi do Tolminskega okraja na Vratih uvrstila mej skladovne, (poročevalec pravnega odseka Iva nčič) odstopi se deželnemu odboru, da zasliši o tej zadevi najprej cestna odbora Tolminski in Cerkljanski in stavi potem v prihodnji sesiji predloge.

Poročevalec pravnega odseka dr. Abram. — Načrt postave, ki ga je predložila vlada o ribjem lovu v zaprtih vodah, vrne se deželnemu odboru, da zasliši o tej zadevi zvedence in njih mnenje potem z načrtom vred predloži v prihodnji sesiji deželnemu zboru.

Del Torre kot poročevalec posebnega odseka zaradi olajšanja revščine po suši in drugih nezgodah zadetih okrajih predlaga, da se še nekatere peticije, ki so došle o tej zadevi po zadnji seji, priložijo dotičnemu poročilu, in z njim vred preporoče visokej vladi. Vsprejeto.

Sledi poročilo peticijskega odseka.

Poročevalec Mahorčič. Prošnja gospodarskega sveta v Mislečeh za denarno pomoč v prosepah sadjarstva in vinarstva odstopi se deželnemu odboru, da jo preporoči č. kr. kmetijskemu društvu v namen, da bi ono posredovanje doseglo od č. kr. kmetijskega ministerstva izdatno podporo občini.

Poročevalec Dottori. O peticiji društva v pomoč bolnim dijakom na Dunaji za denarno podporo prestopi se na dnevni red. — Deželnemu odboru pa je naročeno, naj naznani istemu društvu, da je naloženo vsem iz deželnega zaloga podpiranim dijakom na Dunaji vpisati se v društvo.

Poročevalec Mahorčič. O prošnji Anhovske občine, da bi se jej dovolila denarna pomoč za vzdrževanje mosta čez Sočo v Plavah prestopi se na dnevni red.

Poročevalec Del Torre. Bivšemu pomočnemu učitelju na Gradišči J. K. Vuku dovoli se povišanje pokojnine od letnih 100 na 136 gl.

Isti poročevalec. O prošnji društva za pospeševanje klimatičnega zdravljenja v Gorici, da bi se deželna uprava upisala mej družtvone ustanovnike, prestopi se na dnevni red.

Isti poročevalec. Društvu za konjske dirke v Gorici dovoli se 200 gld. za da-

I.

O potrebi in veljavi dolžnostij.

Človek se ne more izognoti pojmu dolžnosti; zelo čuti važnost tega pojma. Dolžnost je nerazvezno združena z našim bitjem. O tem nas svest pouči takoj, ko se začnemo zavedati; čim bolj se nam pamet razvija, tim jačje nas opomina na njo. Enako nas opomina vse, kar je izven nas, kajti vse se giblje po nekem skladnem in večnem zakonu. Vsaka stvar teži za tem, da izraža modrost in izpolnjuje voljo onega bitja, koje je „začetek in konec“ (uzrok in svrha) vsakej stvari. — Tudi človek ima svrha, narav. Treba, da je, kar biti mora, in ače ga ne čislajo drugi, ne čisla se sam, ni srečen. Narav človeška teži za srečo; ona misli in dokazuje tudi, da je človek ne doseže, ako ni dober; to je, da je tak, kakršnega si zahteva lastno dobro v soglasji z dobrim bližnjega v soglasji s sestavo vesoljstva, s čudeši božjimi.

Ako naš strast tako zaslepi, da zovemo svoje dobro to, kar se protivi bližnjemu, ali splošnemu redu, ne moremo se o tem nikakor prepričati; svest nam vpije: ne! Če smo se pa znebili strasti, studi se nam vse, kar je protivno dobremu bližnjega ali redu. (Dalje prih.)

čila, ki bi se pri dirkah prihodnjega leta podelila najboljšim domačim konjem.

(IX. seja 23. decembra 1887.)

Predsednik naznani, da je z Najvišim sklepom od dne 18. t. m. dovoljeno pobirati deželni priklat na užitino vina in davščino na pivo za leto 1888., kakor sta se pobirala za tekoče leto, dokler ne bode končno ustanovljen in potrjen deželni budget.

Poslanec Venuti in tovariši interpeljuje dež. glavarja zastran sklepa c. kr. deželnega šolskega svetovalstva o upeljavi nemščine v ljudske šole na Goriškem. Interpelacijo, odgovor in kar se je dalje godilo o tej jako zanimivi stvari smo že priobčili. Naj tu še podamo, da se je poslanec Gasser vsled interpelacije in kar jej je sledilo in je še imelo slediti odpovedal deželnemu poslanstvu in da je odložil tudi svoj mandat kot odbornik goriške trgovske in obrtniške zbornice.

Poslanec Kocjančič utemeljuje svoj predlog zastran neke promene v deželni postavi o varstvu kmetijstvu koristnih tičev. On ponavlja namreč svoj lanski predlog, da bi se kos in škorec preložila iz priloge C v prilogo B iste postave, to je mej tiste tiče, kateri se smejo razven varstvenih dob loviti, če se plača 2 gl. takse. Opravičuje svoj predlog s tem, da ti tičji plemeni, kadar se preveč namnožijo, pozobljeti mnogo sladkega grozdja, in da ne prizanašati tudi črešnjam in smokvam; da torej pri nas več škodujeta, nego koristiti s pokončanjem mrčesov. — Predlog se izroči pravnemu odseku.

Kranjski deželni zbor.

VI. seja dne 16. decembra.

(Konec)

Poslanec Šuklje utemeljuje samostalni predlog za ustanovitev deželne zavarovalnice z obligatnim zavarovanjem poslopjij proti požaru, dr. Moše pa samostalni predlog zaradi posameznih prememb o postopanju gledé pravic podvrženih po cesarskem patentu z dne 5. julija 1853 odkupu ali vravnavanju. Oba govora sta bila s pohvalo in živahnim odobravanjem sprejeta.

Baron Apfaltrern ugovarja nasvetu prof. Šukljeja, naj bi se njegov predlog izročil upravnemu odseku v pretresanje, češ, da je za tako obširne preiskave treba veliko časa in truda, ki se med zborovanjem deželnega zbora ne morejo vršiti. Njemu se zdi, da je kaj tacega le deželnemu odboru mogoče, toraj on predlaga, naj se ta predlog ne izroči upravnemu odseku, ampak deželnemu odboru v pretresanje in poročanje.

Poslanec Šuklje odgovarja, da mu opravični red ne dopušča polemizirati z g. predgovornikom, kar po formalno stran njegovega nasveta zadeva, nema nič zoper to, da se njegov predlog izroči deželnemu odboru v pretres in poročanje.

O glasovanju toraj obvelja predlog Apfaltrernov, s katerim se je strinjal predlagatelj.

Samostalni predlog dr. Mošeta pa se je v pretresanje izročil finančnemu odseku.

Dr. Poklukar poroča potem o nakupu gozda za deželno vinarsko, sadjarsko in poljedelsko šolo na Grmu, omenja potrebe njegove in ponudbe nekega posestnika, ki za svoj gozd — 34 oralov — zahteva 3409 gl. Ta gozd leži pol ure od Grma prav ob skladnej cesti in se zdi vodstvu jako primeren. V imenu finančnega odseka poročevalec predlaga:

„Slavni deželni zbor blagovoli sklenoti:

1. Deželnemu odboru se naroča, da kupi za šolo na Grmu primerni gozd.

2. V ta namen se dovoli deželnemu odboru kredit v znesku 3000 gl. iz deželnega zaklada.“

Ta predlog obvelja brez ugovora, in dr. Poklukar poroča o proračunu vinarske šole same. Potrebščina znaša 10.918 gl., zaklada pa 7500 gl., toraj primanjkuje 3418 gl., ki jih bode treba dodati iz deželnega zaklada.

Potem predlaga poslanec Pfeifer:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„Deželnemu odboru se naroča, da skrbi na Grmski šoli za napravo velike ameriške trsnice, iz katere bi dobivali domači vinogradniki cepljene ameriške trte brezplačno, ali po kolikor mogoče nizke cen.“

Po daljši razpravi se ta resolucija sprejme.

VII. seja dne 20. decembra.

Prečita in potrdi se zapisnik zadnje seje. Po razdelitvi došlih vlog in peticij, med katerimi je bila tudi prošnja mesta Kranjskega in 38 gorenjskih občin za daljni obstanek gimnazije v Kranji, izroči se po-

ročilo deželnega odbora o splošnej javnej bolnici v Ljubljani v poročanje finančnemu odseku.

Poslanec Kavčič poroča o prošnji Matveža Jorasa, konjača v Ljubljani, v imenu konjačev na Kranjskem za povikšanje plač, oziroma taksa, ki so jim odmerjene z redom za konjače z dne 5. oktobra 1860, ter s posameznimi številkami dokazuje, da te plače in takse niso tako majhne, in dohodki konjačev ne tako pičli, kakor trdijo prosilci; toraj predlaga, naj se ta prošnja odbije. Zbor brez ugovora pritrđi temu predlogu.

Poslanec Detela poroča o prošnji županstevo Dol, Čeplje in Podgora, okraja Črnomeljskega, za zgradbo nekaterih cest in napravo brodu med Dolom in Stefanem, ter v imenu upravnega odseka predlaga, naj se ta prošnja izroči deželnemu odboru v primerno rešitev. Tudi ta predlog se sprejme brez razprave.

Dr. Poklukar poroča v imenu upravnega odseka o prošnji županstva Kamniškega, da se za Kamniški okraj nastavi živino-zdravnik s sedežem v Kamniku, ter stavi ta le predlog:

„Slavni deželni zbor naj sklene: Visoka vlada se prosi, da takoj nastavi živinozdravnika za politični okraj Kamniški s sedežem v Kamniku.“

V potrđilo tega predloga omenja ogromnega števila živine v Kamniškem okraju, kjer je 14 oslov, 2296 konj, 29.600 goved, 1075 koz, 6567 ovac, 5363 prascev. V Brdskem okraju pa je 7 oslov, 720 konj, 9394 goved, 537 koz, 2531 ovac in 3215 prascev.

Baron Apfaltrern podpira ta predlog, rekši, da po imenu je v Ljubljani živinozdravnik za Ljubljanski, Kamniški in Litijski okraj, v istini pa Kamniški okraj nema živinozdravnika in posestniki so brez pomoči, kadar jim kako živinče zbolí.

Deželni predsednik g. baron Winkler odgovarja, da je lanske sklepe deželnega zbora o tej zadevi izročil ministerstvu in mu ob enem razložil vse razloge, ki jih je uže lani poslanec Apfaltrern in deželni odbor omenjal. Ministerstvo je ukrenolo, naj se za zdaj nastavi mesto živino-zdravnika v Ljubljani. Ako bi pa sedaj sistemizirani štirje živinozdravniki ne zadostovali za Kranjsko, naj deželno predsedništvo ministerstvu poroča do konca meseca februarja prihodnjega leta. Gospod deželni predsednik obeta, da to stori in današnji sklep predloži in preporoči ministerstvu. Predlog upravnega odseka potem obvelja.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Kakor se javlja z Dunaja, poklicani so rezervisti onih polkov, ki so oboženi z repetirkami, k orožnim vajam, ki bodo začele nekod uže 22. t. m. in trajale samo osem dnij. To bi utegnolo morda nekoliko vznemiriti javno mnenje, če tudi se od vseh strani zatrja, da hočejo velevlasti vzdržati mir.

Tisza je o sprejemu deputacije liberalne stranke ogerske izrazil svoje mnenje, češ, da se sedaj ni bati, da bi se vnela vojska, da bode pa, ako bi se to zgodilo, madžarski narod izvestno na svojem mestu. „Nord“, glasilo vnanjega ruskega ministerstva zagotavlja, da Rusija želi mir, da pa zahteva, da vse velevlasti dejanski izvršujejo berlinsko pogodbo. Rusije stališče v bolgarskem vprašanju je vsem znano; svojih namenov ni v tem obziru nikdar zakrivala, zato izraža omenjeno glasilo upanje, da jej bodo tudi druge države pripoznale pravice, katere jej grede v Bolgariji. Dunajska in petrograjska vlada trditi, piše „Pol. Corr.“, da se hočeti strogo držati berlinske pogodbe in na temelji te zastopati svoje interese na Balkanu.

Deželni zbori, ki se niso izvršili svojih poslov, sešli so bodo v teku tega in prihodnjega tedna.

V dalmatinskem zboru stavlja je 12. decembra l. l. poslanec Kazimir Ljubčić nastopni predlog: Deželnemu odboru se nalaga, da na dotičnem mestu razbistri z dejanskim stanjem stvari, vprašanje o glagolskej maši v Dalmaciji, ter si prizadeva, odstraniti vse zapreke, ki se stavijo mirnemu izvrševanju tega prava. Predlog je podpisalo 25 poslancev. V daljšem temeljitem govoru je dokazal Ljubčić, da Slovani s tem ne zahtevajo nič novega, ker uživajo uže 10 stoletij to pravico v Dalmaciji. Na podlagi sv. vere in svojega jezika so si osnovali Slovani svojo kulturo, zato jim je jezik največja nanadro-

svetinja, katere se ne sme nikdo dotakniti; govor je bil navdušeno vsprejet. Glasovalo je 30 poslancev za predlog, proti samo šest.

Vse avstrijske dežele so slovesno obhajale papeževo petdesetletnico. O tej redkej priliki čestital je sv. očetu naš cesar v posebnem pismu; prav tako tudi cesarjevi in Štefanija. Malone vsi deželni zbori in mestni zastopi avstrijski izrazili so cerkvenemu glavarju svoja voščila. Z Ogarskega dospel je v Rim uže drugi romarski vlak. Romarji so se poklonili pod vodstvom kardinala Haynalda sv. očetu. Razne deputacije prinesle so mu okolo dva milijona goldinarjev v verske namene.

Vnanje dežele.

V Berlinu izhajajoči list „Reichs-Anzeiger“ začel je objavljati ona ponarejena pisma, katera je bil ruski car pokazal knezu Bismarku za časa njegovega bivanja v Berlinu. Ta pisma so vzbudila v carji sum in nezaupnost v nemško politiko, kajti videlo se je iz njih, da Nemčija na skrivnem podpira kneza Koburga, če tudi dela Bismark na videz proti njemu. Drugi nemški listi svare Rusijo, da naj ne misli, da je premikanje čet le njena privatna stvar ter naj naposled ustavi oboroževanje, ker bi drugače morale druge velevlasti smatrati to za provokacijo.

Na Francoskem bode najbrže predsednik republike prisiljen razpustiti zbornico, v katere ne more nobena vlada dobiti prave večine. Zaradi te razkovanosti v zbornici sledi ministerstvo za ministerstvom, ne da bi se moglo resno in z vsrošnostjo lotiti dela.

Italija nima v Afriki prave sreče. Vlada kani poslati tja še 15.000 mož. Dosedaj jih je tam uže 25.000 in vender nimajo Italijani še najmanjšega uspeha. Abisinci se bližajo italijanskej vojski; del abisinske armade ima še samo 170 kilom. do italijanskega tabora.

Srbska kriza še ni rešena. Kakor kaže, bodo radikalci prevzeli vlado. Vsi radikalni poslanci so podpisali izjavo, katero so izročili kralju. Postavili so mu pogoje, pod katerimi prevzamejo vlado. Med drugim zahtevajo, da mora biti sestavljeno ministerstvo iz samih radikalcev, da prevzame predsedništvo Sava Gruič, sedanjji vojni minister, da kralj pomilosti vse politične pregnance, da se podeli občinam večja samouprava, da se nadaljuje revizija konstitucije v tem zmislu, kakor se je bilo začelo itd.

Bolgarsko sobranje je pooblastilo vlado vzeti 50 milijonov gl. na posodo, da kupi zopet železnico iz Ruščuka v Varno in nadaljuje progo iz Caribroda v Vakarel. Vlada naročila je v Švici 50.000 pušk. Koburg ne misli torej z lepa odstopiti; zaplel bi rad Evropo v vojno, da bi Orleanisti lažje v motnem lovili. A kakor se kaže, bodo ga kmalu vlade popustile in bode se moral umakniti.

O misiji Churchilla v Petrogradu piše „Novoje Vremja“. Sporazum Rusije in Anglije tiče se samo Azije. Popolno umirit Anglijo glede Indije more biti za nas samo tedaj koristno, ako nam angleška vlada jamči, da je ne najdemo za naprej nikdar več v številu naših nasprotnikov na polji mednarodnih vprašanj, v katerih je Rusija neposredno interesovana. Zato je pa mnogo treba, da priznamo mi, da so nam ona jamčenja dovolj, ki nam je morejo dati v Londonu.“

Tudi Turčija se pripravlja na vojno. Nakupovati je začela seno, konje in živež za vojsko.

DOPISI.

S Krasa 28. decembra. [Izv. dop.] (Šolske razmere.) Nedavno nam je oznanila „Edinost“, da sta bila odbrana dva nova uda c. kr. okrajnega šolskega sveta v Sežani izmed učiteljev istega okraja, ki so se bili sešli v Sežani h konferenci dne 19. decembra. Oni dan se ni dobro končal glede vremena, kajti mrzlo je bilo, dež in vihar na večer, ko so se gospodje razšli. Slabše vreme pa je bilo, ko so v petek 23. decembra imeli se sniti v Sežani vsi župani in podžupani vsega okraja v isto svrhu, kakor učitelji, da izberejo za šestletno dobo odbornike c. kr. okrajnega šolskega sveta. Silna burja in kadež sé snegom sta menda mnogim potpreprečila v Sežano. To je baš „argument ad hominem“, očividno dokaz, da ni dobro izbirati udov iz jako oddaljenih krajev; ne le, da večkrat slabo vreme ovira točno vršenje dolžnosti, da se vsak mesec vsaj enkrat zberajo odborniki v Se-

žani, nego i več troškov za potovanje proizročajo udaljeni udje. Čudno je, da je v tem okraju zastopal učitelje ud, ki ima svoje bivališče na najskrajnejši meji sežanskega okraja, celih 19 let, kakor to zvedamo iz dopisa v šte. 100 lanske Edinosti. Čemu to, ako se i bliže za manje troške dobi isto tako za ono poslovanje sposobne moči? Skoro da kličemo z Góthejem:

„Warum denn in die Weite schweifen, Sieh, das Gute liegt so nah.“

Po naše bi rekli:

„Kar je blizu dobrega, to tišči. V daljnih krajih boljšega ne išči.“

Gosp. dopisnik v št. 100 „Edin.“ bi bil rad napolil svoje tovariše učitelje, da zopet znovic potrđe prejšnja dva zastopnika, češ, da sta vredna itd. Tudi onovih izvoljenčih je sicer stvarno poročal, ne da bi jim očital kakšno napako, vender, ko pravi, da se prejšnja dva nekim krogom zdita preveč vladna, izrekel je uže nekakšno grajo novima udoma, češ, nista tako vladno kot poprejšna. Mi ne poznamo drugačnih učiteljev nego li vladnih na naših šolah, ako se razume pod isto besedo avstrijsko domoljubje. Odločno oporekamo proti najmanjšemu sumničenju, kajti vsi naši učitelji so ne samo najzvestejši in najiskrenjši domorođci, nego i v nežnih srcih učeče se mladine vzbujajo in goje o vsakej priliki neomejljivo ljubezen do presvetlega vladarja. Nu, menda i g. dopisnik — nikakor ne poudarja besede „vladin“ v tem zmislu, niti v pomenu, da se ne pokoravajo natančno vsem vladinim postavam in naredbam v šolskih stvareh. Ako pa ima pomenjati vladin toliko kakor vnet za nemščino, nobenemu razumniku se ne more zameriti, ako je drugačnega mnenja nego c. kr. deželni šolski svet, ki je baje v seji 14. decembra v Gorici sklenol in sicer enoglasno (!) da se ima poučevati nemški jezik kakor propisan ali obvezen predmet v vseh ljudskih šolah poknežeue grofije goriške-gradiške. V svojej izjavi v „Soči“ l. 1887 št. 52. si prihranjuje gosp. dr. Josip Tonkli, ud dež. šol. sveta vsa postavna sredstva proti temu v njegovej nenavzočnosti storjenemu sklepu. Kaj neki nameravajo gospodje s tem uže stokrat dokazanim kot vsej zdravej pedagogiki v obraz bijočim sklepom? Ne, ne, Kraševcev ne bodete pogermanili! — Vestnim učiteljem, ki istinito ljubijo njem izročeno mladino, mora srce presunoti tak neutemeljeni in neopravičeni ukrep. Koliko več uspeha o poučevanju bi imeli gg. učitelji na kmetskih šolah, ako bi vlada one tišočke, katere je do sedaj uže potrosila za širjenje nemščine v „ljudskih“ šolah, porabila v nakupovanje potrebnih učil in knjig ubogim učencem. Nikoli ne pride v javnost, koliko se potrosi za germanizatorske svrhe, morda z vlado vred tudi zloglasni „Schulverein“ sé svojo nemško koro kaj vmes posega. Tudi zavednega narodnjaka mora srce boleti, kadar vidi, da se težko pridobljeni denar — saj plačujemo v šolski zalog po 56% davkov — tako po nepotrebnem razsipa. Pravijo, za vojake je neizogibno potreben nemški jezik, zatorej morajo tudi kmetski dečki, prihodnji vojaki, učiti se nemščini. Ta trditve je jalova, kakor dokazuje sto in sto vzgledov iz vsakdanjega življenja. Neki moj tovariš, ki je obiskaval kmetsko šolo na Krasu, kjer se nesmo prav nič učili nemščini, bil je pozneje vzet v vojake in tam je zaradi svojega poštenega vedenja bil povišan do narednika (Feldwebel), in ko je doslužil, jel je krčmariti s prihranjenim denarjem najprej na Reki, a sedaj je bogat posestnik in pivovar na Stajerskem. Drugi tovariš, tudi Kraševcev, ki se je v nemščini dobro izuril v c. kr. realki v Trstu, potem še v vojnej učilnici, dospel je v vojakah tudi do narednika, zaradi nepoštenja je bil spet ponižan ali degradiran in zaprt nekje v Galiciji, da so ga lazice ujedle, kakor je sam pripovedoval. Ko je stopil iz vojaštva, klatil se je od nemila do nedraga, dokler ni naposled dobil službe v — Bosni, ako ga niso kje ubili. Veljava ni v krasnej brahi in v nemškem šlemu (čeladi), nego v mčžkem značaji in poštenej pravnosti!

Bivši učitelj.

Gorica 27. dec. [Izv. dop.] (Dva občna zbora) „Slovensko bralno in podporno društvo“, ki je tudi letos varnim vodstvom hvalevrednega odbora vrlo napredovalo, imelo je dne 18. t. m. svoj letni občni zbor po dnevnom redu, ki je bil uže naznanjen v vašem cenjenem listu. Poročilo tajnikovo, kakor tudi denarničarjevo ozirom na letne račune in na proračun — vse je bilo v najlepšem redu in kazalo je, da ima društvo v resnici ta odbor, da si društveniki ne morejo bol

žega želeži. Odboru se je zahvaliti, da družstvo, ki je velike važnosti za razvitek zdravega Sloventva v našem mestu, vrlo napreduje. Zbor je vsemu živo odobral. Na to poprime ud družtva, deželni poslanec dr. Rojčic besedo in pozivlja vse navzoče, da hvalo svojo izrečejo predsedništvu in odboru. To se z burnimi „živio“ — klici zgodi. Med predlogi, katere je zbor stavil, omeniti nam je te-le: G. Makuca iz Pevme predlaga, naj bi odbor delal na to, da se ustanovi „konsumno družtvo“, ki bi blago za živež tudi na drobno prodajalo po istej ceni, kakor se dobiva na debelo. Ko pojasni g. podpredsednik ovi predlog in dokaže, da se je treba v prvej vrsti tudi pomeniti z domačimi trgovci in treba marsikaj v ozir vzeti, sprejme se predlog kakor nasvet odboru, da ga pretehta in prilično svoje ukrene. — G. Kopač nasvetuje, da se naprosi odbor, naj se zopet prične z gospodom dr. Rojcem pogajati radi sprejema častnega mesta jednega družtvenega zdravnika. Navzoči vsi živo pritrujejo. (Do sedaj sta bila družtvena zdravnik gg. dr. Lisjak in dr. Grešič). — Predlog g. Vuge, naj bi udje, kateri žele godbe k svojemu sprevodu na pokopališče, plačevali v ta namen po nekoliko krajcarjev na mesec, odda se odboru v natančno radsodbo. — G. ud Kotnik predlaga, da se še posebna zahvala izreče dosedanjemu gospodu denarničarju za izvenredni trud in požrtvovalno delavnost in ker se čuje, da neče imenovani gospod več prevzeti odborništva, volijo naj se trije udje, ki izrečejo ustno svojo zahvalo in poprosijo g. Pirjevca, da še dalje prevzame volevažno a težavno delo družtvenega denarničarja. Sprejme se še živim odobravanjem in volijo se v to svrhu gg. udje: Kotnik, Poberaj in Gorkič. (Kakor čujemo, je deputacija svoje storila in prevzame preč. gospod P. zopet denarničarstvo). Na to sledi izvolitev odbora, ki se je takoj po zboru ustanovil tako le: deželni poslanec in prof. dr. Anton Grešič, predsednik; prof. Julij pl. Kleinmayr, podpredsednik; gozd. uradnik Ivo Pirjavec, denarničar; učitelj Fr. Berboč, knjigovodja; učitelj Jos. Buđau, knjižničar; Jušt Vuga, gospodarnik; urad. Ciril Kumar, pevovodja; odborniki pa: Anton Fon. kupec in posestnik, Lodata Lenard in Komac Karol, obhodka. Namestniki so: Miha Cvetožnik, Janez pl. Reja in Jernej Kopač. V razsojevalni senat so se volili gg. prof. T. Čerin, uradn. France Ferfila, dekan P. Kobal, prof. dr. Kos in prof. Ferd. Geidl. — Čestitamo družtvu! Bog daj srečo tudi v prihodnje!

„Slov. čitalnica“ je imela 17. t. m. svoj občni zbor. Po poročilu tajnikovem in ob enem denarničarjevem, iz katerega je bilo razvidno dobro gmotno stanje našega družtva, prišla je vrsta na posebne predloge — a ker ni bilo nobednega, izostala je ta točka in prišlo se je po nagovoru dosedanjega predsednika viteza dr. Jos. Tonkličja k izvolitvi novega odbora. Odbor se je ustanovil tako-le: prof. Lazar predsednik; prof. Čebular podpredsednik; dr. Kos, denarničar; prof. Ferdinand Seidl, tajnik; odborniki pa: uradn. Ernst Klavžar, učitelj Mercina, prof. Kragelj in Šantelj ter učitelj Fr. Sivec. Namestnika sta uradn. g. Fajgelj in učit. Rudež. — Novemu, ali prav za prav omenjenemu odboru želimo dobre sreče in vrlega napredovanja! Ko bi se vender-le 25 letnica družtvenega obstanka slovesno praznovala! —

Domače vesti.

Negoda cesarevičine. Na novega leta dan imela bi se cesarevičina udeležiti obeda pri Nj. Veličanstvu; ko se je pripravljala in si kodrala lase, spekla se je z razbeljenim železom nad desnim očesom. — Zdravnik je izjavil, da rana ni nevarna in da se bode uže v nekoliko dneh zacečila. Cesarjevičina in cesarjevič toraj nista prišla k obedu.

Gosp. Vekoslav Spinčič c. kr. profesor na učiteljski v Kopru in c. kr. okr. nadzornik za koperski in voloski okraj premeščen je na žensko učiteljsko v Gorico. Preseli se sredi meseca februarja.

Občni zbor političnega družtva „Edinost“, bode dne 6. t. m. na sv. treh kraljev dan ob 9½ zjutraj v prostorih gledališča „Fenice“. Vhod je iz ulice S. Francoske. Dnevni red: 1. Poročilo tajnikovo, 2. Poročilo denarničarjevo, 3. Posamični predlogi, 4. Volitev novega odbora.

Družtvo „Edinost“ je ali bi moralo biti za Trst z okolico in za Istro neprecenljive važnosti, zatorej naj se udeleži tega glavnega zbora vsak družtvenik, da

dokaže se svojo navzočnostjo, da se zanima za narodov napredek in boljše bodočnost njegovo. Oživetj moramo, delati nam je na vso moč, ker domovina zahteva požrtvovalnost od nas in pravega vztrajnega dela in ne lenobe. Na svidenje pri občnem zboru!

Občinski svet tržaški je imel v petek 30. decembra zvečer ob 6¼ uri svojo XXVIII. javno sejo. Načelnik župan dr. Bazzoni; pričujočih 33 zastopnikov. Po prečitani in odobreni zapisnika 27. seje nadaljuje se razprava o proračunu za leto 1888. od stavke „javna šetališča“ v drugem čitanju. Pri točki XI. tega naslova „Ohranitev vrtov in javnih nasadov“ predlaga zast. Vierthaler, naj se občinska podpora za ohranitev letovišča „Revoltella“ poviša na 2000 gl., ker dozdanja podpora 1000 gl. ne zadošča. Zast. gg. dr. Venezian in pl. Burgstaller podpirata predlog, ki se tudi sprejme.

Pri točki XIII. „Nove naredbe za preskrbljevanje z vodo“ predlaga zast. pl. Burgstaller, naj se poviša podpora 2000 gl. za zidanje javnega pojišča v občini Trebičah na 2700 gl. in to s pogojem, da se 700 gl. posodi na račun vladine podpore v to svrhu, da se more zidanje pojišča takoj pričeti. Predlog je bil enoglasno sprejet.

Pri točki XVI. „Novo pločanje“ interpelira zast. dr. Venezian zastopnika mestnega stavbenega urada glede pločanja v nekaterih važnejših ulicah mesta tržaškega, katere do sedaj ali nemajo tlaka, ali pa je isti v jako slabem stanju. Inženir stavbenega urada odgovarja, da se je to vprašanje uže pretresalo, da so tudi vsi potrebni načrti gotovi, toda občina ima premalo sredstev, da bi se moglo delo takoj začeti. Zast. g. Venezian se zadovolji s to izjavo.

Zast. g. Combi omenja, da je uže v poslednji seji stavil predlog, naj se dovoli zadostna vsota za pločanje tekom leta 1888. Župan odgovarja, da se bode vsakako obziral na te želje in pritožbe.

Zadnja stavka „Vojaška dela“ in slavnosti“ se prejmeta ter se čita na to tretjkrat proračun za leto 1888.

Pri točki VI., stavek III. „tržna policija“ se vname daljša razprava o predlogu zast. dr. d'Angelija glede odprave šatorov na novem trgu (Gadola), kateri bi se imeli do meseca avgusta 1888. odstraniti. Zast. g. Luzzatto je istega mišljenja ter želi, da se to vprašanje sploh reši na način vreden mesta tržaškega in na korist prodaje jestvin. Povdarja, da se je uže večkrat govorilo o sezidanju tržnic in predlaga konečno, naj preiskuje dotični odbor sedanje tržne razmere in naj predloži svoje nasvete o potrebnih spremembah. O tem predmetu so govorili še razni zastopniki, preporečajoč predlog g. Luzzatta in ker je istega podpiral tudi zast. g. dr. d'Angeli, bil je sprejet.

O tej priliki interpelira tudi zast. g. Rasković župana glede svoda preko kanala in o porabi prostora, kateri se je pridobil s porušanjem nekaterih hiš v starem mestu.

Župan odgovarja, da se v obeh zadevah do sedaj ni moglo še ničesar zaključiti.

Pri točki XXX. „razsvetljava mesta in bližnje okolice“ (oddelek „lokalna policija“) predlaga posl. g. Nadlišek, naj se postaviti dve svetilnici blizu Reyerjeve hiše v Kolonji. Potrebnost tega predloga razlaga zast. g. Artico in vsled tega se določi, da ga prevzame mestna delegacija na pretres.

Konečno se sprejme mestni proračun za leto 1888. v tretjem čitanju. Dohodki iznašajo: redni 3.327.260 gl.; izredni 21.020 gl.; troški pa: redni 3.275.040 gl. izredni 151.300 gl. Iz teh števil se razvidi primanjkljaj 78.060.

Mestni magistrat se zaradi tega poblešča, da more na tekoči račun skleniti posojilo do 150.000 gl.

Javna seja je bila končana ob 8¼ uri ter se je nadaljevalo posvetovanje v tajnej seji, v kateri se sprejme predlog mestne delegacije o nakupu rokopisov dr. Petra Kandlerja in 30. iztisos isterskega diplomatskega zakonika za 2950 gl.

Telovadno družtvo „Tržaški Sokol“ imelo bode dne 7. januarja 1888. v redutnej dvorani gledališča „Politeama Rossetti“ (uhod Via Chiozza) svoj veliki ples, kateri bode, kakor vsako leto tudi letos izborna obiskan in sijajen. Ustop je dovoljen nečlanom samo ako si oskrbé ustopnico pri odboru. Ustopnina stane za člane in nečlane 1 gld.

Tržaško podporno in bralno družtvo vabi na veliki ples kateri bode jutri, dne 5. januarja 1888. v redutnej dvorani gledališča „Politeama Rossetti“ (uhod v ulici Chiozza). Godba c. kr. pešpolka št. 82.

Ustopnina 50 nov. Začetek točno ob 9¼ uri zvečer. Uljudno se vabi naše občinstvo, naj se v obilnem številu udeleži te veselice.

„Slovanska Čitalnica“ je imela jako živahen Silvestrov večer; uže davno ni bilo v tem družtvu take zabave, ker so poprejšnji prostori ovirali narodno delovanje. Po skupnej večerji so se vrstili lepi govori in navdušene napitnice z ubranim petjem Bartljevega kvarteta, ki je bil oni večer v istini izredno pri glasu. Čuli smo marsikatero s pravim slovanskim čutom peto slovansko pesem. Nadejamo se kmalu jednega večera ter želimo temu najstarejšemu našemu družtvu krepkega razvika in najlepše prihodnosti.

Veselica delalskega podpornega družtva na Silvestrov večer se je jako dobro izvršila. Pevski zbori so bili lepo ubrani, posebno pohvalo pa je žel mešani zbor. Razne točke so se morale ponavljati, omenjamo samo Volaričevo „Veselo družbo“, v kateri so naši pevci in pevke dokazali, da so umetelniki v pravem pomenu besede. Posebna hvala gre pevovodji g. Kosovelu, ker je z neutrudno marljivostjo vežbal zbor ter ga pripravil do take stopinje dovršenosti, da moramo nanj res ponesni biti. — Prav to velja tudi o igrah. Naši diletantje so dokazali, da imajo veselje do stvari, kajti vse se je vršilo tako gladko, kakor da bi bili vsi pravi igralci in uže domači na odru. Vse uloge so bile v dobrih rokah in vsled tega je bil tudi vsak tako rekoč v svojem elementu. — Mnogo veselja je prouzročila tombola. Dobitki sicer niso bili dragoceni ali bilo jih je mnogo. — Konečno se je plesalo jako živahno do rane zore in to je bila za našo mladino zanimiva točka. Tako je gotovo našel vsak svojo zabavo, bodi si v petji, bodi si v igri ali na plešišči in nam ne ostaje drugega nego da izrekamo delalskemu podpornemu družtvu naše odkritosrčno čestitanje na prelepem uspehu!

Bratovščina sv. Cirila in Metoda pod župnijo Sv. Jakoba v Trstu vabi uljudno vse častite ude 8. tega meseca ob 5. uri zvečer na občni zbor, kateri bode v dvorani delalskega podpornega družtva v ulici Molin piccolo št. 1.

Papeževa petdesetletnica se je praznovala v Trstu 1. januarja s slavnostno sv. mašo v stolnej cerkvi sv. Justa. Božje službe so se udeležili vsi dostojanstveniki c. kr. vlade, njim na čelu namestnik baron Pretis; bil je pričujoč tudi župan dr. Bazzoni z raznimi občinskimi zastopniki in uradniki. Po končanej maši je bil „Tedeum“. — Požarna bramba in mestna straža ste se tudi udeležili slavnosti. Občinstva pa je bilo brezbrojno število. Razume se, da je bila velika večina izmed našega ljudstva.

Železniška proga Trst-Ljubljana je z 2. januarjem zopet odprta.

Nesreča. V ponedeljek ob 11½ uri d. p. se je vozil 45 letni Gašper Jelusič s svojo 43 letno ženo Frančiško iz Trsta v Škoflje. Baš ko je hotel preko proge hrpeljske železnice blizu „Pintere“ pri sv. Mariji Magd. gorenej, prispe vlak št. 117 od Sv. Ane proti Trstu. Jelusič je pognal svoja dva oslička, da se vlaku umakne ali v zadnjem hipu je voz obtičal in stroj je vrvel voz kakih 40 korakov daleč. Oba zakonska sta padla na tir ter prišla pod vlad. Žena zelo razmesarjena je ostala takoj mrtva, mož pa je umrl isti dan popoldne. — Čudimo se, da ravnateljstvo železnice prav na tem kraju, od koder dohaja vedno največ ljudstva proti Trstu, do sedaj še ni namestilo čuvaja, da bi zapiral cesto kadar prihajajo vlaki. Ta žalostni slučaj bode menda vender določil c. kr. ravnateljstvo državni železnice, da zabrani enake nesreče z nepotrebnimi naredbami.

Samouboj. Četnik 4. kompanije 20. lovskega batalijona v Trstu ustrelil se je na novega leta dan v vojašnici. Povoda samomoru ne vemo.

„L'Autriche slave et roumaine“ journal politique hebdomadaire, imenujejo se francozke novine, ki izhajajo v Parizu. Številka, ki smo jo včeraj dobili na ogled naravnost iz Pariza, kaže, da je list zelo zanimljiv in jako laskavo govori ob avstrijskih Slovanih. Blagodejen duh veje po vsem listu, ki spodbuja Francoze, naj se uče slovanskeje zgodovini in literaturi ter naj spoznavajo natančneje slovanske narode avstrijske. Lepa naloga; veseli nas, da so se tudi Francozi začeli temeljiteje baviti z našimi književnostimi in v obse brigati se za nas.

Priloga. Današnjemu listu smo priložili ilustrirani list „Kmetovalec“. Isti je začel z novim letom svoj V. tečaj ter je popolnoma preosnovan in zboljššan glede oblike in gradiva. Kakor razvidimo iz programa, obljubilo je mnogo strokovnja-

kov svojo podporo. „Kmetovalec“ bode prinašal tudi posebno prilogo „Vrtnarja“ za vrtnarstvo in sadjarstvo. Preporečamo vsem našim gospodarjem ta list.

Književnost.

Slovenski pravnik. Sodelovanjem odličnih pravnikov izdaja in ureduje dr. Alfonz Mosche. Prejeli smo včeraj 1 štev. tega časnika s pričujočo vsebino: 1. Svojim bralcem. 2. Kakošen upliv imajo določila § 2. post. z dne 10. junija 1887. št. 74 d. z. na prej pridobljene zastavne pravice. 3. K obdačenju žganih pijač. 4. Pravniki razgovori I. 5. Pravni pregled za leto 1887. 6. Slovensko pravniško družtvo. 7. Pravosodje: a) Posebno zvršilo z likvidacijsko sodbo v konkurzu prisojenih strokov ni dopustljivo; b) O motenji posesti; c) Pravica sorodnikov, težiti v službi § 495 k. z. 8. Listek. 9. Književnost. 10. Drobne vesti. „Slovenski Pravnik“ izhaja prvi dan vsakega meseca ter stane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. Uredništvo in epravnništvo je v Ljubljani, Frančiškanske ulice št. 16.

Josipa Stritarja zbranih spisov je prišel na svetlo uže 27. snopič. Cena vsakemu snopiču je 25 novč.

Bratje Sokoli!

Vabi se Vas, da se udeležite mnogoštevilno velikega plesa kateri bode dne 7. januarja 1888. v redutnej dvorani gledališča Politeama Rossetti. Ustopnina 1 gld. Začetek ob 9. uri zvečer. Na zdravje!

ODBOR.

P. S. Gospodje člani, kateri želijo vpeljati goste, naj se obrnejo na odbor (Via Coroneo št. 27) ali pa na g. Martin Keržeta, (Piazza S. Giovanni št. 1), kjer dobe ustopnice, kajti brez istih ni dovoljen ustop nečlanom. — Gospodje Sokoli se prosijo, da pridejo v družtvenej, a povabljeni v črnej obleki.

Račun

o dohodkih in troških za božičnico dne 21. decembra 1887.

Od dne sv. Cirila in Metoda je bilo ostalo: 51 kosov obleke in 21 gl. 90 novč. Nabralo se je za božičnico: 120 kosov obleke, 6 vatlov kotonine, 3 steklenice malinoveca, 2 steklenici cipra, 1 molitvena knjižica in pisala, testenice, sadje, kifelci in v denarjih 86 gl. 37 novč.; poprejšnjih 21 gl. 90 novč. vkupe 108 gl. 27 novč. Troškov je bilo 51 gl. 19 novč. Prebitok 57 gl. 08 novč., ki so se naložili v blagajno ter ostalo je še 6 vatlov kotonine, pisala in molitvena knjižica, katere hrani podpisano.

V Trstu, 2. januarja 1888.

Načelnistvo ženske podružnice sv. Cirila in Metoda.

Javni zahvali.

Vsem onim gospem in gospodom, ki so blagovolili podariti kaj za siromašno deco iz Podgrada in Račic, in še posebno gosp. šums. pristavu Bouček-u, ki je misel o naberanju prostovoljnih doneskov oživil, za njo marljivo in uspešno delal, izreka najtoplejo zahvalo:

Voditeljstvo ljud. šole Podgradom.

Podpisano predsedništvo izreka s tem presrčno zahvalo vsem gg. pevcem, pevkom, igralcem, igralkam in sploh vsem, kateri so kakorkoli pripomogli k lepemu uspehu veselice delalskega podpornega družtva 31. decembra 1887.

V Trstu, 2. januarja 1888.

Predsedništvo delalskega podpornega družtva.

M. Mandič.

Listnica upravištva

G. J. L.—n bog. v G. V. vabilu na narčbo“ je jasno povedano, da se list nikomur ne pošilja po znižanej ceni. Blagovolite v kratkem doposlati. Česar se nedostaje — G. D. v P. 1 gld. — G. J. Lukežič Gorica. Za poslani denar se bode vam list pošiljal 8 mesecev. Berite vabilo na narčbo.

Akviziterja za zavarovanje življenja in dohodkov

sprejme glavni zastop banke „Stavije“ v Ljubljani.

